

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ОҚШОМИ

Газета 1986 йил 1 июлдан чика бошлаган. © № 220 (6. III) 1986 йил 24 сентябрь, чоршанба © Бяхоси 3 тийин

Жадаллаштириш ва сифат— беш йиллик шиори ИККИ—УЧ СМЕНАГА ЎТИБ

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнатнашарига Мурона-атомасида меҳнат уюмдорлигини оширишнинг кўпгина масалалари қамраб олинган. Ишлаб турган қувватларни, машиналар, асбоб-ускуналар, станокларни иш билан янада тўлиқ таъ-

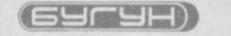
минлаш шулар жумласидандир. «Миконд» заводида ана шу мақсадда икки сменада ишлайдиган меҳнат коллективлари сафини кенгайтириш юзасидан бир қатор тадбирлар кўрилмоқда. Шунинг эвазига 1 ва 4-цехларда мавжуд дастгоҳлар-

дан тўлиқ фойдаланилиши корхонада жадаллаштириш программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўймоқда. Корхонада ҳатто ишни уч сменада ташкил этишга тараддуд кўриляпти. 3-цехнинг бир қисмида ва 1-цех-

да меҳнат уюмдорлигини кескин кўтаришнинг ана шу муҳим омилига биринчи даражали аҳамият берилляпти. Ҳар бир цехда, ҳар бир иш жойида меҳнат уюмдорлигини ошириш корхона партия ва бошқа жамоат ташкилотларининг диққат марказида. Х. АКРОМОВ.

Буюртма кўпаймоқда

Тошкент экскаватор заводининг коллективи мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги йирик қурилиш ташкилотларидан кудратли машиналар тайёрлаб бериш юзасидан тез-тез буюртмалар олмақда.

Москва, Минск, Свердловск, Ленинград, Олмаота шаҳарларида «32-11-Т» маркази экскаваторларнинг навабдаги туркуми жўнатилади. Бундан ташқари Молдавия, Қозғистон, Қорақалпоғистон АССР буюртмалари ҳам ўз вақтида бажарилади. Кейинги ойларида қардош Белоруссия буюртмасига биноан у ерга 18 та экскаватор жўнатилади.

Муҳташам бинолар

«Главташкентстрой» коллективлари Улуу Октябрь социалистик революциясининг шонли 69 йиллигига қатор меҳнат соғаларини ҳозирламоқдалар. Фойдаланишга қабул қилувчи давлат комиссияси кейинги ойларида қуриб битказилган янги ўй-жой биноларининг ҳужжатларини имзоласин.

1-ўйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармаси Юнусовод массивида ҳар бири 30 квартиралли иккита ўйини фойдаланишга топширди. Бу бинолар «Кировачи» кооператив буюртмасига асосан қад кўтарди. Ана шу массивда ҳар бири 32 квартиралли иккита иш-

тин уйда қурилиш ишлари тугатилди. Бу биноларни 4-қурилиш трестининг 19 ва 38-қурилиш бошқармалари тайёрлашди. Гафур Ғулом кўчасида янги бинолар кўпайиб бормоқда. Бу кўчада бири 130, иккинчиси 45 квартиралли иккита ўй эгаларининг кўчиб киршига тайёр бўлди. Қурилиш ишларини 3-ўйсозлик комбинатининг «Ташроострой» бошқармаси бажарди. Собир Раҳимов районининг «Марказ—17», «Марказ—18» кварталларидаги ўйлар қаторига яна икки бино қўшилди. Уларнинг иккитаси 45, биттаси 81 квартиралли. Бу биноларни 2-ўйсозлик комбинатининг 4-бошқармаси азаматлари бунёд этдиллар.

РОБОТЛАРИ ИШГА ҚЎЙИЛДИ

Тошкент қадоқлаш ва ураш машина-ускуналарни таъриба конструкторлик ва технология бюросининг цехларида электрон ёрдамчилар

келиди. Роботлаштирилган туртта комплекс токарлик ишларини икки смена бўлиб бажармоқда. Янги техникани

жорий этиш программасига мувофиқ рақамли программа билан бошқариладиган учта фрезер станоклари ҳам иш-

га солинди. Тошкентда барло этилган электрон машина-ускуналарга хизмат қилувчи махсус марказ уларни созлаб берди.

Умида Рустомова нозик касбни танлаган. У доира, аффон руббонини созлашда анчагина маҳорат орттирган. У бешинчи разрядли йиғувчи ҳисобланади. Коммунистик меҳнат зарбдори деган номига ҳалол ва фидокорона меҳнат, ҳамшиша бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан яхши-

роқ ишлашга интилиши туфайли муюсар бўлган. Умида Рустомованинг Тошкент чолғу асбоблари фабрикасида иш-лаётганига тўққиз йил бўляпти. СУРАТДА: У. Рустомова.

Э. Зоҳидов фотоси.

Э. Зоҳидов фотоси.

Тошкент—янгича аънаналар шаҳри

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Собир Раҳимов райондаги маҳалла комитетларининг ёш-золари ҳар куни маҳалла ҳаётига доир кўпгина масалаларни ҳал этдиллар, табиийки, бу ишнинг ўзинга хос муаммолари ва қийинчиликлари ҳам бор. Тўпланган ижобий тажрибаларни ўрганиш, ўзаро ахборотлар алмашиш, тавсиялар муҳим аҳамият касб этади.

Беруний номидаги маҳаллада бўлиб ўтган семинар-кеңашда райондаги барча 36 маҳалла комитетининг активлари қатнашдилар. Собир Раҳимов район партия комитетининг секретари Н. И. Иброҳимова семинар-кеңашини кириш сўзи билан очди. Сунгра янгича аъна-

ларни ҳаётга тадбиқ этиш борасида қизгин суҳбат бўлди. Беруний номидаги маҳалла комитети раиси Т. Қосимовнинг сўзи қизқиш билан тингланди. Хотин-қизлар советларининг раислари ва бошқа активистлар иш таъриблари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Тўпланган В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг кафедра мудири И. М. Жабборовнинг атеистик

тарбия мавзусидаги лекциясини ҳам катта қизиқиш билан тингладилар. Шақ-шубҳа йўқки, бундай семинарларни мунтазам равишда ўтказиб туриш, аҳоли турар жойларидаги ишларни янада оқилона ташкил этишга ёрдам беради, янги аъналар ва урф-одатларни ҳаётга тадбиқ этишда муҳим роль ўйнайди.

«ОБУНАМИ? ТАШВИШ ҚИЛМАНГ...»

Айтишларича, ўз меҳнатини қадрлайдиган ёзувчилар вақти-вақти билан кутубхонага ёки китоб магазинларига бориб, одамлар унинг китобини қандай олаётгани билан қизиқар эканлар. Бу табиий, албатта. Кўз нури, пешона тери билан ва қалб кўри тўқиб ёзилган китоб ўқувчилар кўлига тегаётгани, уларда қизиқиш уйғотяптими— буни билиш уларнинг кейинги фаолияти учун муҳим аҳамият эга.

Журналист меҳнати ҳам худ-ди шундай: газетига ўқув-чининг қанчалик қизиқи-шини унга қандай обуна бўлаётганидан ҳам аяқол билдиш мумкин. Очиги, бизнинг бу «Луқма»ни ёзишимизга ҳам худди шу қизиқиш сабаб бўл-ди. «Тошкент оқшомига» обуна ҳамма жойда бирдек силлиқ борапти, десак муболага қилган бўламиз. Шундай районлар борки, уларда обуначилар-

га ҳақиқатан ҳурмат билан ёна-дошадилар, уларда ҳафта, кун сайин обуначилар сафи кенгайиб борапти. Масалан, Чилонзор, Сергели, Октябрь районлари шулар жумласидандир. Айниқса биз Чилонзор ва Октябрь районлари партия комитетларининг бу муҳим кампанияга эътибор билан қа-раётганини алоҳида таъкидлаб ўтаоқчимиз. Октябрь районини агар 1 сентябрда 672 та обуна қабул қилинган бўлса,

10 сентябрда у мингга яқинла-шиб қолди, 20 сентябрда салкам икки мингтага етди. Чилонзор районига ҳам ҳар ўн кунда деярли икки баробардан ўсиб бор. Алмо Куйбешев районидagi аҳолга эса биз мутлақо ту-шунмай қолдик. Негаки, рай-онда 1 сентябрда газетамизга 376 та обуна қабул қилинган-ини қувонч билан хабар қилиш-ган, бу баъзи районларга ис-

Тошкент—Чернобилга 904-сўтга

Пойтахтимизнинг Акмал Икромов районидagi корхоналар, муассасалар, ўқув юртлари коллективлари қардош Украинанинг Чернобил райони аҳолиси билан ҳамдард ва биродар эканликларини билдирмоқдалар. Бу фикрни райондаги 8297-марказий омонат насада олиб борилаётган ҳисоб-китоб ишларидан ҳам аяқол билдиш мумкин. Район бўйича аҳолининг кўрсатилган ҳиммати аниқ ҳисобга олиб борилмақда.

505-болалар боғчиси 175 сўм, 192 ва 254-мактаблар 150 сўмдан, 6-поликлиника коллективи 358 сўм, 18-ху-нар-техника билим юрти 240 сўм, омонат насса хо-димлари эса 180 сўм, пен-сионерлар: Волкова 100 сўм, Файзиев 410 сўм пул ўтказдилар.

Район бўйича ҳаммаси бўлиб 10.529 сўм пул Чернобил фондига аямурғон

Янги ОРОМГОҲ БАҒРИДА

«Ташсельмаш» заводининг меҳнатчилари дам олиш кунини янги маршрут бўйлаб жўнаб кетдилар. Автобуслар уларни Сирдарёнинг хуш-манзара соҳилдаги дам олиш зонасига элиб қўйди. Қулай каттежалар, спорт ша-ҳарчаси, қайиқ станициси машинасозлар иктирида бў-лади. Бу ерда икки кун бу-лиш атиги икки сўмага туша-ди, қолган харажатларни ка-саба союз қоплайди. Завод дам олиш зонаси асосий иш-дан бўш вақтларида халқ ку-рилиши методи билан барпо этилди.

(ЎЗТАГ).

Бизнинг интервью

Совет китоблари Ҳиндистонда ўқилмоқда

АПН таклифига биноан Ҳиндистондаги «Восток» совет нашрлари марказининг раҳбари жаноб С. Датта Гупта республикамизда меҳмон бўлди.

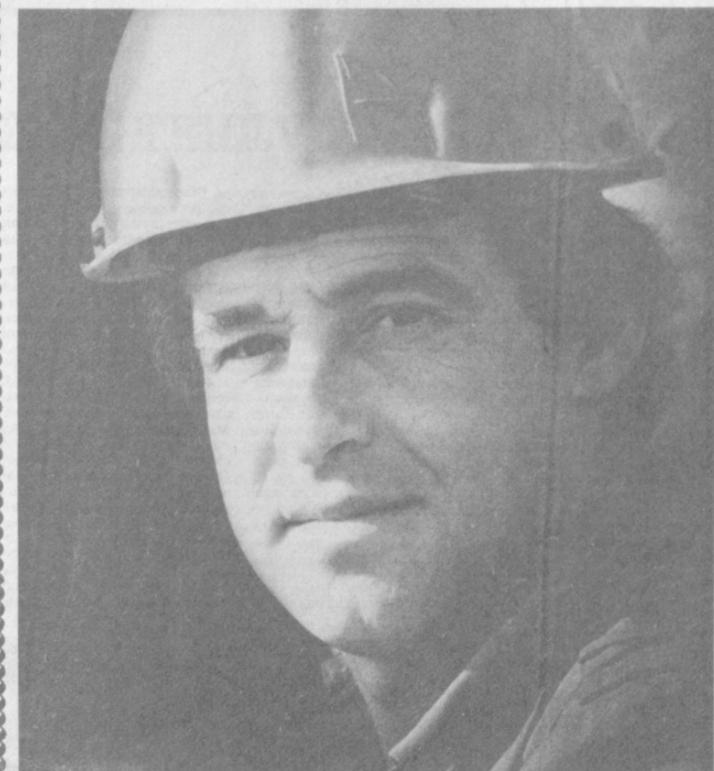
«Тошкент оқшомига» ва «Вечерний Ташкент» газета редакциялари журналистлари билан бўлган учрашувда биз С. Датта Гуптадан совет нашрлари марказининг мақсади ва вазифалари, унинг фаолияти ҳақида ҳикоя қилиб беришни сўрадик.

— Биринчи навбатда бизнинг «Восток» марказининг совет ва ҳинд халқлари ўр-тасидаги дўстлигини мустаҳ-камлашга ёрдам беришга. Агар илгари мамлакатини-гда нашр этилган китоблар диёрини ҳаққоронча почта орқали олинган бўлса энди-ликда бу иш марказлашган ҳолда амалга оширилмоқда. Совет нашрлари маркази китобларни ўз обуначиларига бевосита етказиб берапти.

«Восток» Калькуттада жойлашган бўлиб, унинг 120 ходими адабиётларни тарқати-ши билан шуғулланади. Ташкилотимиз тўғриси совет космонавти Юрий Гагарин-нинг парвози шарафига ана шундай деб аталган. Марказ саккиз йилдан бери ишлаб турибди.

— Ҳиндистонда совет китоблари қанча миқдорда тарқатилмоқда, улар қайси нашрлардан иборат?

— Китобларнинг Ҳиндистонда жуда ҳам шухрат қо-

БУРЧГА САДОҚАТ

— Пайвандчилигини қурувчи касблари орасида энг қизиқари, романтик касблардан бири, деб ҳисоблайман. Уларни тунда, ўз вази-фаларини бажараётганда кузатганимиз! Кўз олдингизда ажойиб манзара намоиш бўлади. Чор атрофга сочилиётган ўқунлар бакинсон байрам мушакбозлигини эслатади, — дейди «Промстрой» трести 90-қурилиш-монтаж бошқармасининг пайвандчиси Игорь Юрьевич Червини.— Шунинг учун ҳам мен ана шу касбни танлаганман.

Игорь Юрьевич аслида қурувчи оиласидан. Унинг отаси ҳам қурилишда ишляпти. Фақат бўёқчи бўлиб, ВЛКСМ аъзоси И. Червинининг ҳам мазкур бошқармада меҳнат қила бошлаганига қарийб

ўн йил бўлиб қолди. Ҳозир у П. П. Бабченко бошлиқ бригадининг энг моҳир пайвандчи-дан бири, бошқарма насаба союз комитети-нинг аъзоси. Бригада шу кунларда Чилонзор районидagi етти қаватли адабиёт-нашриёт маркази қурилишида фаол иштирок этипти. Илгор қурувчи катталриқ қилиб ўз муваф-фангизларини ҳақида, 1978—1980 йилларда чек-ланган миқдорда совет қўшнилари тарки-бига Афғонистонда ҳарбий хизматни ўтагани ҳақида жуда кам гапирди. Аммо СССР Му-дофиа министрлигининг ёрлиги унинг ўз ин-тернационал бурчинини ҳам садоқат билан, на-мунали адо этганидан далолат беради.

СУРАТДА: И. Ю. Червини.

Т. Каримов фотоси.

ТЕАТР ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ХАЙРЛАШМОҚДА

Мажид Гафурий номида-ги Меҳнат Қизил Байроқ орден-ли Боширдилов акаде-мик драма театрининг Ўзбе-кистон пойтахтидаги гас-троллари тугади. Уфа ар-

тистлари бир ой давомида ўз маҳоратлари билан тошкент-ликларни хурсанд қилдилар. Олмалиқ ва Чирчиқ шаҳар-лари томошабинлари ҳам

уларнинг иккитаси билан та-нишдилар. Энди театр чет элга, Су-рия Араб Республикасига гастролга боради. (ЎЗТАГ).

Фойдали учрашув

Ҳамза районидagi Ҳамза номидаги маданият уйи та-шабуоти билан «Янгиобод» шабобетрида учрашув ўтқа-зилди. Унда «Гудистон», «Тарновбоши», «Толариқ» Акмал Икромов номидаги, «Октябрь 50 Йиллиги» ма-ҳаллаларининг аҳолиси иш-тирок этиди.

Янгииланган партия ва ҳукуматимизнинг ички ва ташқи сиёсатини қўллаб-қувватлаш ҳар бир совет гражданининг бурчи эканли-гини таъкидладилар. Республика прокурори ёр-дамчиси, юстиция бош мас-лаҳатчиси О. Шарипов меҳ-натсиз даромадларга қарши

кураш борасида қилинаётган ишлар ҳақида гапириб бер-ди. Янгилиш сўнгиди район маданият уйи бадий ҳавас-корлари концерт қўйиб бе-ришди. Х. ШОДНОВ.

«Советский Союз», «Советская женщина», «Спорт в СССР», «Азия и Африка сегодня», «Новое время» ва бошқа нашрлар олинди. Тошкент ва Самарқанд тўғ-рисида йўл кўрсаткичлар, ўз-бек совет адабларининг эр-таклари ҳинд китобхоналарини Ўзбекистон билан таништири-моқда. Ҳиндистон ёзувчилари-ридан биринчи бўлиб Нобель мукофотини олган улуг ҳинд адаби Робиндранат Тагор 30-йилларда Совет Иттифоқида меҳмон бўлган эди. Уша пайтдаёқ у «Россия тўғриси-да хатлар» тўпламида си-зининг хур, озоқ мамлакатини-нги ҳақиқий ҳикоя қил-ди берган.

Дўстлик ва маданий ало-қалар бўйича жамиятлар фаолияти, бундан ташқари

— Жаноб Датта Гупта, Ҳиндистонда Совет Ўзбеки-стонига доир қандай нашрлар олинмоқда?

«Советский Союз», «Советская женщина», «Спорт в СССР», «Азия и Африка сегодня», «Новое время» ва бошқа нашрлар олинди. Тошкент ва Самарқанд тўғ-рисида йўл кўрсаткичлар, ўз-бек совет адабларининг эр-таклари ҳинд китобхоналарини Ўзбекистон билан таништири-моқда. Ҳиндистон ёзувчилари-ридан биринчи бўлиб Нобель мукофотини олган улуг ҳинд адаби Робиндранат Тагор 30-йилларда Совет Иттифоқида меҳмон бўлган эди. Уша пайтдаёқ у «Россия тўғриси-да хатлар» тўпламида си-зининг хур, озоқ мамлакатини-нги ҳақиқий ҳикоя қил-ди берган. Дўстлик ва маданий ало-қалар бўйича жамиятлар фаолияти, бундан ташқари

СУРАТДА: С. Датта Гупта (чапда) ва АПН ходими Н. И. Романов.

М. Нуриддинов фотоси.

Луқма

Ҳолбуки, Куйбешев район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири В. Ф. Мусихин «Бизда бошқа районларга нисбатан аҳоли яхши деб мавжуд аҳолини тан олгани келмаган эди. 20 сентябрда келиб «Тошкент оқшомига» обуна районда аранг 580 тага етган, холос. Агар бун «Тошкент оқшомини» ўқишга иштирокчи бўлганлар сонин билан таққосласан, урвоқ ҳам бўлмайди. Унинг айтишича, районда 300 та партия ташки-лоти бор. 1 сентябрда идора [ташкитлот]лар йўли билан

обуна ниҳоясига етган, яъни жами 95 та обуна расмий-ла лаштирилган. Ундан кейин эса янча тарзда обуна қабул эти-лина бошланган. Демак, 1 сен-тябрьга жами 95 та обуна қа-бул этилган бўлса, ҳар бир партия ташкилоти ҳисобига бу қанчадан тўғри келади! Агар Фақат янча тарзда қабул этиш «суръатини» эндигина 20,5 про-центга етган бўлса, қандай қи-либ бу борада «райондаги аҳ-вол яхши» бўлсин!

Кўриниб турибдики, райо-нда бу ишнинг аҳамиятини ҳа-л қилишга эҳтишманган. Бу-ни таъкидлашга мумкин. Аммо обунага ҳали нурта қўйишга вақт эрта экан-лигини райкомдаги идеология ишига масъул ўртоқлар ҳис этишармикин! Трубкани-ку тақ этиб қўйиш, гапини шу билан қисқа қилиш мумкин, аммо обунага ҳали нурта қўйишга вақт эрта экан-лигини райкомдаги идеология ишига масъул ўртоқлар ҳис этишармикин! Х. ИКРОМОВ.

Ёдном

Филателистлар,
Сизлар учун

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ШУХРАТ,
Ўзбекистон ССР ҳаёқ ёзувчиси.

Шухрат (Ғулум Аминжонович Алимов) 1918 йил Тошкентда туғилган. Иккинчи номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини битирган. Ун бешига ақин шеърлар, балладалар, дostonлар ва хикоялар китоблари, «Шинелли йиллар», «Олтин зангалмас» сингари романлар муаллифи. Асарлари СССР халқлари тиллариға таржима қилинган, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

Буюк қудрат

Орзулис юрагинг, дўстим юраким,
Орзулис юрагинг сенга керакми!
Орзулис юрак у бир парча эдир,
Сен уни кўксингдан чиқар, улотири!
Қўй, қалбинг вужудис қолгани ахши,
Қалби йўқ кишидир — орзулис киши!
Орзу бу қанотдир сени учирган,
Чамандан-чамандга эркин кўчирган!
Кўзингни бидирган,
Мехринг қондирган,
Ўзингни қуш каби ойға қўндирган!
Ўзбегингн яшнатган,
Нурга бошлатган,
Довондан-довонга одим ташлатган!
Ипакдан бўлади орзу қаноти,
Пўлатдан қаттиқдир лекин саботи,
Гул билан тўшалган йўли, излари,
Донмо манзилда ёниқ қўларни!
Орзуға монанддир киши юраги,
Орзулис юракнинг йўқдир кераги!
Қалбларнинг қувончи, қудрати орзу,
Ақлнинг қаноли, ҳиамати орзу!

Пойга

Ишончинг бўлмасе пойгаға кириб,
Нимаға отингни олдинга сурдинг!
Нимаға тўдада мағрур ҳайоириб,
Оламон ичда адашиб юрдинг!
Пойгаға кирдингми, олдинга итиб,
Ғалаба ишончи бўлсин дилдингда,
Сўнг финиш нуқтасини энг муқаддас бил,

Тўсиқ ҳам қўринмас шунда йўлингда.
Эҳтимол финишга етиб бормасан,
Эҳтимол рўй берар йўлда фалокат.
Олқишу мақтовга балки зормасан,
Эҳтимол етмайди кучу ҳарорат.
Биринчи бўлмоғинг албат шарт эмас,
Ва лекин финишга интиломоғинг шарт!
Бу ишонч қалбингда бўлсин муқаддас,
Бу ишонч қалбингда бўлсин ётсин дарди!
Ҳа, қани отни сур,
Отни сур, ўртоқ,
Ғалаба уфкига ишонч билан боқ!

Ҳаёт дарахти

Бу ҳаёт дарахти доимо кўм-кўк,
Бу ҳаёт дарахти гўзал ҳамшира.
Сен унинг пойига таъзим билан чўк,
Кўкига қарагин — артилган шиша!
Шу дарахт кўкини босмасин булут,
Бўронда қолмасин десанг ногўхон,
Ногўхон кўчмасин олов билан дуд,
Кул бўлиб кетмасин десанг беншон;
Е номард илдизин кўпориб ташлаб,
Қошнда қаҳ-қаҳа урмасин десанг;
Гўдақлар бемаҳал кўзини ёшлаб,
Кексалар пол қотиб турмасин десанг;
Шу кўм-кўк дарахтининг сен посбони бўл,
Кўкида кўёш, ерда жоним бўл!
...Бу ҳаёт дарахти қандайни гўзал,
Ҳар шохи бир дoston, ҳар барги ғазал!

САЛОМАТ БУЛИНГ

- Узоқ умр сирлари
- Диннинг зарарли оқибатлари
- Яхши сўзнинг қудрати
- Овқат мезёри — соғлиқ гарови

ЮРАК — ҲАЁТ ЧАШМАСИ

Инсон сўхат-саломатлиги, таъбир жоиз бўлса, унинг ҳамма аъзолари бақувват-соғлом бўлишига боғлиқ. Шифокор олимларимиз турли касалликларга даво чораларини топиб, ўта оғир хасталикларни ҳам даволамоқдалар, инсон саломатлигига доимий посбон ва ҳалоскор бўлмоқдалар.

Иссиқ жон — иситмасиз бўлмайдиган деганларидек, одам сўхат-саломатлигига баъзи хасталиклар ҳужж қилиб туради. Жумладан, юрак қон-томир касалликлари: қон босими, атеросклероз, стенокардия ва бошқа шу каби

хасталиклар кишиларни безовта қилиб туради. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари К. Муҳаммадов, Х. Жалилов, Л. Ҳамроев, Р. Иноғомов, меҳнат ветеранлари О. Паршиев, Р. Алиева, М. Қаримова, Т. Қаримов ва бошқа ўртоқлар юрак қон-томир хасталикларни, уларнинг келиб чиқиш сабаблари ва даволаш усулларини ҳақиқда мақола ёритишимизни сўрашган. Оқшомхонларнинг ана шу илтимомига биноан муҳбиримиз Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш ва тиббиётнинг Бош терapeвти, медицина фанлари доктори Ориф Раҳматович АЗИЗҲУЖАЕВга бир неча саволлар билан мурожаат қилди:

хуштабатли бўлиши керак, деган эди. Академик И. П. Павлов: «Сўз инсон учун шунақангиз қўзғатувчики, бундай таъсири ҳайвонларга ҳеч ўтказиб бўлмас эди», — деб ёзган. Тўғрироғи сўз муомаланинг шундай маъсулки, одамларнинг ҳулқ-атвори ва саломатлигига ҳам чексиз таъсир кўрсатади.

Сўз таъсири киши организмиде турлича ўзгаришларни юзага чиқариши мумкин. Баъзи кишилардан юрак қон-томир системасига кучли таъсир кўрсатади, баъзиларда асаб ёхуд меъда ичак системасига ўзгаришлар беради. Юрак қон-томир системасининг асабий ҳолати асосан марказий асаб системаси нормал фаолиятининг бузилиши бўлиб, сурункали эозилиш, асабий ҳолат, қайғуриш, оғир руҳий ҳолат, ноҳақ аччиқ сўз эшитиш оқибатида пайдо бўлади.

Безвизи кишилар юрак қон-томир хасталиклари одам қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими? — Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

— Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими? — Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

— Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

— Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

— Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

— Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

— Юрак қон-томир касалликларининг келиб чиқишида кўп одамларнинг зарарланганини айтиш мумкин. Бундан асосан қон босимининг паст даражада бўлиши билан ҳам бошланади, дейишди. Шу тўғрими?

Дақиқалар ортиданги ҳаёт.

Олимнинг иккинчи умри

Инсонга умр бир марта берилди. Бебаҳо шу ҳаётда азгулик қасрига яшиб қўйиши, одамлар бахти-судати учун меҳнат қилиши инсонга жангу умр бағишлайди. Муҳаммад Ғабдуллоҳович Муҳаммадов ўзига тирқиқда ҳайкал қўйган заҳматқаш олим, оддий одам эди. У киши илмий раҳбарни эдилар. Бундан ташқари 1989—71 йилларда бу мўътабар зот билан бирга ишлаш нафақига ҳам муассас бўлганми.

Ушша йилларда Муҳаммад Тошевчику Абу Райхон Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг ректори бўлиш билан бирга, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини Президентининг аъзоси ҳамда механика ва бошқаруш процесслари бўлимида академик-секретарь лавозимига ҳам ишлардилар. Мен шу бўлимда илмий котиб эдим.

Муҳаммад Тошевчику Ғабдуллоҳович йирик, бетақор наомаядаси бўлиш билан бирга фан, маданият, республика халқ ўқувчилиги куркуланининг кўнгилни соҳаблари бўйича ҳам чуқур билимга эга ҳақиқий олим эди. Хоҳ академия миқёсида бўлсин, хоҳ бирон илмий институтта тааллуқли ёки бирон илмий ходим ва аспирант ҳаётига тегишли бўлсин, доимо масалани чуқур идрок этиб, лайсалга солимай ҳал қилардилар, қаранти, бу ечим бирдан-бир тўғри ечим бўлиб чиқарди.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

1986 йил Тошкентда кучли ер қирқилди. Ҳамшаҳарларимиз иродаси пўлатлиги синодан ўтаётган пайтларда бутун оғли ҳаётини республикада илм-фан, техника тараққийига, инженер кадрлар тайёрлашга сарф қилган Муҳаммад Тошевчининг олтин йиллари ишонланди. Партия ва ҳукуматимиз олимни юксак мукофот — Ленин ордени билан тақдирлади. Юбилей кечасида атоқли файласуф, академик Иброҳим Мўминов шундай деган эди:

— Одий темир йўл ишчисининг ўгли буғун Иттифоқимизга танилган зарбадаст механик-олим, Республикадаги техникага оид фан кишиларининг сарвари. Бу — Улуғ Окталар шарофати. Унинг ёркин нури мазлум ўзбек халқи ҳонадонини мунаввар этгани ишонланди. Унингда деярли сарвисиз бўлган ўзқанда эндиликда фан ва маданиятнинг улкан чиқорлари етишиб чиқди. Фаннинг айна шушундай сервикор чинорларидан бири Муҳаммад Тошевчику Ғабдуллоҳович. Унинг

фир доираси, илмий ишларининг қўлами кенг, икдор сермазун, серқирра. Республикада ўзбек механика мактабига асос солган ва унга раҳбарлик қилган устоз олим, заҳматқаш ишондир.

Устоз икки катта лавозимда ишлашларига қарамадан шоғирларининг ишларини кўриб чиқишга, семинар кенгашларда қатнашинга вақт топардилар ва ўзларининг қимматли нашлашларини билан биз ишларни йўналтириб турардилар.

— Олим бошига келган ҳар бир илмий муаммо ёки масалани қатъий тусда таърифлаб, ўзининг шахсий ишониятларини кутмасдан дарҳол атрофдаги ишларнинг эътиборини ва фикрини жалб қилиши зарур. Шунда илмий муаммо ўз ахамияти билан тез ҳал бўлади, ишлар ҳам шу тўғрисида янги босқичга қадам қўяди, — дер эдилар Муҳаммад Тошевчику ва бунга ўзлари ҳам қатъий амал қилардилар.

Устоз ўта зукко, бағри кенг, шоғирларига инсоният ҳам меҳрибон, ҳам қатъий эдилар, кези келганда киши кўнглини кўтариб, сўзиб боратган икдорий гайратини ала аналгалатар эдилар.

МИТТИ САНЪАТ АСАРЛАРИ

Мана, бир ярим аср бўлибдики, инсониятнинг ақл заковати тўғрисида дунёнинг кўпгина қисмида қилинган ишларнинг алоҳида воситаси, тиҷлик жарчиси, ўз халқининг тарихини, илм-фан тараққийини, ўсимилик ва ҳайвонот дунёсини ўзиде муҳраб қолган кичик бир санъат асари сифатида қўчқиланиннинг диққатини ўзига тортиб келади.

Маркаларнинг планетамизнинг турли чекалариде миғғлаб, миллионлаб кишилар йиғилдилар, коллециялар тўплайдилар, синчковлик билан ўрганадилар. Бу эса уларга заҳматқаш бағишлайди, кўп нарсаларни библи олишга ёрдам беради. Аммо ҳар соҳада бўлганидек, филателия оламида ҳам ҳар хил ҳангомалар, воқеалар бўлиб турар экан, ана шулардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Э. ЭРГАШЕВ,
Абу Райхон Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг доценти.

МАРКА ЎҒРИЛАРИ

Английлик филателист Д. Эмблер ўзи йиғган маркаларни, конвертлари билан фахрларан, чунки унинг коллециясида 1880 йилда Вознесения оролидан, 1935 йилда Сарвадан борборилган конвертлар, Шимолий Борнеода чиқарилмоқчи бўлган почта маркаларининг макети ҳам бор эди. Бор эди дейлик, энди-чи, улар йўқ. Яқинда у яшаб турган Лондондаги уйдан 16 та альбомни ўғирлаб кетишган. Ҳар бир альбомда надида миғғтадан наодир конверт ва маркалари бўлган.

Маркалар орасида Ирландия, Гибралтар, Кипр, Малайзия, Фолкленд оролларида чиқарилган маркалар бўлиб, жами 10 миғғ футстерлинг деб баҳоланган. Бундай қабих ишларни «ўғри филателист»лар қилиши мумкин. Шу кунларда «марка ўғирлари» кетига полиция ҳам, ҳақиқий ўғирлар ҳам тушган. Ўғирлар, омад кимга кулиб боқаркин?

ПУЛИ БОРУ, ҲИ ИҶК

Нью-Йорклик марка йиғувчиси Альдона Глоестер банкларининг бирига жуда бой маркалар коллецияси сақлаш учун берганда, қўнгли тўқ эди. Негаки, банкнинг сейфида ўта еммайдиган, ўғирлар оча олмайдиган, тешиқ-пешинг йўқ эди. Маълум муддатдан кейин маркаларини олгани келса, нобб маркаларининг кўпини майда қўнғиллар «гажиб» ҳақлаганини кўриб, жони ташлаганига келди. Мутахассислар келтирган зарарини 30 миғғ доллар деб баҳолаганлар.

Глоестер шунча суммани ундириб олиш учун банк маъмуриятига талабнома ёзди. Пулли-ку ундириб олди, аммо нобб маркаларини эъти топиб бўлармикан?

УТТИЗ ЙИЛЛИК УМР...

Американинг Бербанк шаҳрида маҳаллий Пастер томонидан кўп йиллар мобайнида йиғилган, турли мамлакатларда чиқарилган 149 миғғ 242 та марка намоишига қўйилди. Пастер маркаларини уй хонасини деворларига, шифтарига ёпиштириб қўйган. Шуниси эътиборлики уй шифтарининг биринда у маркаларни шундай жойлаштирганики, ўзи диққат билан томоша қилган киши Америка миллий байроғини англаб олиши мумкин бўлган. Байроқнинг йўл-йўл ҳошиялари Италияда, юлдузлари Америкада чиқарилган маркалар билан безатилган.

Пастер бундай кўрғазмини ташкил қилиши учун ўзининг 30 йиллик умрини сарф этган.

ҚАЛЛОБЛИК

СИРИ ОЧИЛАДИ

Лаосдаги коллецияерлар жамятини таъдиқлашча, Францияда Лаос маркаларининг ясама нусхаси пайдо бўлган. Булар орасида Бутунжаҳон почта озоқининг 100 йиллигига, АҚШнинг 200 йиллигига бағишлаб чиқарилган маркалар ҳам бор. Австралияде эса «Союз-Аполлон» сессиясидаги маркаларининг ясама нусхаси таёйрланаётганили маълум бўлиб қолди. Жаҳон маркалар бозорида ҳақиқий маркаларми ёки уларнинг ясамаси қиммат тугормикан? Барбир қаллоблик сири очилади.

И. УСМОНОВ
филателист.

Йшил олам хосияти

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Шовқинга қалқон, чангга қопқон

Яшил оламнинг хосиятлари кўп. Дов-дархат ва майсалар шовқини ютишда асосий табиий воситалардан ҳисобланади. Шаҳар шариотида оқ терак, тол, чинор, олма, жийда, ёнғоқ каби дарактлар энкишни фойдала бўлиб, булар нисбатан шовқинни кўпурқ жийовалайди. Чунки бу дарактларнинг барглариде баҳмалсимон туқлар, товуш ва чанг ушлайдиган бошқа табиийликлар бор.

Кўз ойлари шаҳарнинг серсув, ер шароити кулай бог-хёбонларга, анҳор ва канал соҳилларига ана шундай манзарали ва мевали дарактлар ўтказилса шовқинга қалқон, чангга қопқон вази-фасини ўтаб, шаҳар табиатини яхшилашга хизмат қи-лади.

Кўшлар — болаларнинг дўсти.

Келинг, бир кулишайлик

ХАНДАЛАР

ИҶЛИНИ ҚИЛАРМАН
Бир кампир бўлис (во-лость) рангига нок келтириб берди. Ранс бўлса унга шундай деди:

— Нокни менга нима учун олиб келдинг? Болаларинга берсанг бўлмасмики?

— Еяверинг, болаларинга нокни тўнғиз еб кетибди, деб йўқини қиларман.

БИЛМАВМАН-ДА

Шаҳарга тушган бир деҳқон модлар магазинига кирди-да, сотувчидан сўради: — Бу ерда бўйичалар ҳам сотиладими?

— Йўқ, сотилмайди, — деди йиқини сотувчиси. — Бу ерда, бобой, тентаклар сотилади.

Буни қаранг-лар,— дея бошини чайқайди қария. — Билишимиза қараганда, савдонинг айли қизганин пайти экан шекилли, улардан ати-

Жишл олам хосияти

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

Ҳон босими буйрак хасталиги, гипопиз безининг зарарлангани ва атеросклероз касалликларига ҳам юқори бўлиши мумкин. Бу хасталикнинг асосий белгиларида бош оғрийдиган, бош айланади, беморнинг фикри тарқоқлашади, киши тез чарчайди, хотираси пасаяди, нафаси қисиб, юрак атрофида оғриқ пайдо бўлади.

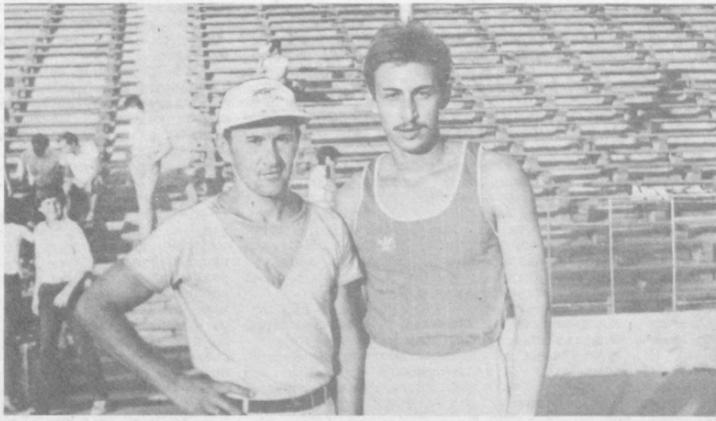

РЕЗЕРВЛАР КЎРИГИ САБОҚЛАРИ

Беш кун мобайнида «Пахтакор» марказий стадиони асосий спорт воқеалари марказига айланди.

нал беллашувлари бўлди. Мусобақалар пайтида ирода, җақонлик кўрсатган спортчи ва командаларга 42 комплект медаллар топширилди.

Аввал хабар қилганимиздек ёшлар енгил атлетика сирларини пухта ўрганаётганликларини намойиш этишди. Жаҳон рекорди, бир неча спартакиада рекорди ўрнатилганлиги фикримизга далилдир.

Ўқшомнинг кўригида спортчиларнинг беллашувлари

Шу ўринда республикамиз вакилларининг иштироки ҳақида ҳам тўхтаб ўтиш ўринлидир. Биз мусобақанинг тўртинчи кунини ўтказилган саралаш мусобақаларининг гувоҳи бўлдик.

Эркаклар терма командаси эса ниҳоятда буш қатнашди. 800 метр масофага ўтказилган саралаш мусобақаларида Павел Данилов командани раҳбарлик қилди.

терма командасининг аъзолари ўнга олтин, тўғрига кумуш, ўн иккита бронза медалининг соҳиб бўлишди.

Бу республиканинг умумий кўрсаткичларига салбий таъсир кўрсатди. Бир кун олдин еттинчи ўринда боратган терма команданимиз спартакиадани тўққизинчи ўринда якунлади.

Энди командаларнинг эришган натижалари билан танишайлик.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР
НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/IX да Сеғир афсонаси, 25/IX да Риголетто.

КИНО
24 СЕНТЯБРДА
БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ГАРОНИБ МҲЪЖИЗА» — ВЛКСМ 30 йиллиги (суфт соатларда, телефон 33-44-52).

25 СЕНТЯБРДА
БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ГАРОНИБ МҲЪЖИЗА» — ВЛКСМ 30 йиллиги (суфт соатларда, телефон 33-44-52).

реклама эълонлар реклама

Хурматли харидорлар!
«ЭЛЕКТРОНИКА»
«Электроника» фирма
магазин-салони
25-27 СЕНТЯБР КУНЛАРИ
«ИВОЛГА» ЭЛЕКТРОН МУЗИКА ҲАМ УЎН ЧОҚЛАРИНИНГ САВДО-КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ

«БУРАТИНО» ВА БОШҚАЛАР
24, 25, 26 СЕНТЯБРДА
СОАТ 11 ДАН 18.00 ГАЧА
ҚУНИДАГИ МАГАЗИНЛАРДА БЎЛАДИغان УЧРАШУВЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Хурматли ўртоқлар!
АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ БЎЛИМИ
СИЗЛАРНИ БЎЛИМ, ТОШКЕНТ ШАҲАР САВДО БОШҚАРМАСИ МАЪМУРИЯТИ ВАКИЛЛАРИ ВА ЖАМОАТЧИ КОНТРОЛЕРЛАР БИЛАН

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
«Главташкентстрой»нинг
«ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИГА

XXIX анъанавий Тошкент дўстлик карнавалини ўтказиши
ХУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

«Радуга» ва «Рубин» гўзаллик кўзгуси
«РАДУГА-716» ВА «РАДУГА-716-Д» ТАКОМИЛЛАШАН ЛАМПА ЯРИМ ЎТКАЗГИЧЛИ II КЛАССЛИ ТЕЛЕВИЗОРЛАРДИР.

Буни ҳамма билиши шарт
ЭЛЕКТР УЗАТИШ ЛИНИЯЛАРИ АТРОФИДА ОЧИҚ ЭЛЕКТР СИМЛАРИ УТГАН ЕРЛАРДА УНИНГ ИККИ ТОМОНИДАН МУҲОҒАЗА ЗОНАСИ ҚОЛДИРИЛАДИ.

ДИҚҚАТ!
Фарҳод кўчасида несиқлик таъминоти тармоқларида ремонт ишлари олиб борилиши муносабати билан

Телевизорлар корпуси ёнғондан ишланган.
«РУБИН-Ц-208» — такомиллашган яриш ўтказгичли интеграл моделли телевизор. Экрани рақами 61 см.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИДАГИ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА
«СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ҚўЛЛАНАЛАДАН ОЛИШ УЧУН ҚУНИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

КАТЕГИИ ТАҚИҚЛАНАДИ
ҲАВОДАН УТГАН ЭЛЕКТР УЗАТИШ ЛИНИЯЛАРИ УЧУН:
қурилиш ишлари олиб бориш, ремонт қилиш, ҳар қандай бино ва ишоотларни бузиш;

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИҒОҚ БИРЛАШМАСИНING ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.
ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55.